



RISI NË NDRYSHIMET DHE PLOTËSIMET E LIGJIT PËR TVSH-NË

Në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut me numër 199/2023 nga data 25.09.2023 është publikuar Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për tatimin mbi vlerën e shtuar. Me ndryshimet dhe shtesat, shtohen dispozitat se çfarë paraqet qarkullimi i mallrave, shtohen dhe saktësohen shërbimet që kryhen në mënyrë elektronike, përshkruhet përgjegjësia solidare e të gjithë personave me një person të lidhur, definohet trajtimi tatimor i kuponit me vlerë, vendoset përfaqësues tatimor për personat e huaj që nuk e kanë vendqëndrim në territorin e RMV-së dhe kryejnë shitje mallrash dhe shërbimesh që i nënshtrohen tatimit me tatimin mbi vlerën e shtuar, përcaktohet vendi i qarkullimit të shërbimeve, në produktet për konsum njerëzor janë dy grupe të produkteve ushqimore, shtyhet deri në datë 31.12.2025 aplikimi i shkallës së përgjithshme tatimore për shitjen e parë të ndërtesave të banimit dhe apartamenteve.

PËRSHKRIM I NDRYSHIMEVE DHE SHTESAVE

Si **qarkullim i mallrave** me kompensim, konsiderohen edhe mungesat e mallrave që nuk janë shkaktuar nga ngjarje të jashtzakonshme (vjedhje, zjarr apo fatkeqësi të tjera natyrore) dhe shuma e deklaruar e kostos së dëmtimit, thyerjes dhe prishjes së mallit mbi koston e normalizuar, shumat e përcaktuara për veprimtarinë ekonomike përkatëse, me kusht që të mos kenë ardhur si pasojë e një ngjarjeje të jashtëzakonshme ose të forcës madhore.

Si **qarkullim i shërbimeve** konsiderohen edhe kryerja e shërbimeve të telekomunikacionit të transmetimit, emetimit ose marrjes së sinjaleve, fjalëve, imazheve dhe tingujve ose informacioneve të çfarëdo natyre nëpërmjet lidhjes, radios, sistemeve optike ose të tjera elektromagnetike, duke përfshirë transmetimin përkatës ose dhënien e së drejtës për të përdorur kapacitet për një transmetim të tillë, emision ose pritje, duke përfshirë sigurimin e aksesit në rrjetet globale të informacionit dhe kryerjen e shërbimeve me mjete elektronike për: krijimin e faqeve në internet, hostimin në ueb, mirëmbajtjen e programeve dhe pajisjeve në distancë, softuerin dhe përditësimin e tij, imazhe, tekste dhe informacione dhe vënien në dispozicion të bazave të të dhënave, muzikës, filmave dhe lojërave, duke përfshirë lojërat e fatit, si dhe transmetime dhe ngjarje politike, kulturore, artistike, sportive, shkencore dhe argëtuese dhe të mësimdhënien në distancë.

Të gjithë personat **në personin e lidhur përgjigjen individualisht** për taksën e papaguar të vlerës së shtuar të çdo personi të veçantë në personin e lidhur për periudhën në të cilën ata janë anëtarë të personit të lidhur.

Kuponi me vlerë mund të jetë me një qëllim ose shumë qëllime. Kupon me vlerë me një qëllim konsiderohet një kupon me vlerë për të cilin një vend shitje mallrash, përkatësisht një vend shitje shërbimesh, të cilit i referohet kuponi i vlerës, si dhe shuma e tatimit mbi vlerën e shtuar që duhet llogaritur dhe paguar, për shitjen e atyre mallrave dhe shërbimeve të njohura në momentin e lëshimit të kuponit me vlerë. Një kupon me vlerë për shumë qëllime është një kupon me vlerë që nuk është për një qëllim. Kupon me vlerë mund të jetë në formë materiale ose elektronike. Për kupon me vlerë nuk konsiderohet një instrument, i cili i jep zotëruesit të drejtën e një zbritjeje kur blen mallra ose shërbime dhe që nuk përfshin të drejtën e blerjes së mallrave ose shërbimeve, si dhe biletat e transportit, biletë për hyrje, pullat postare.

Nga viti 01.01.2024 personi i huaj i cili nuk ka seli apo filialë në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe i cili kryen shitje të mallrave dhe shërbimeve në shtetin që i nënshtrohen tatimit me tatimin mbi vlerën e shtuar në përputhje me me këtë ligj, ka detyrimin të regjistrohet për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar dhe të caktojë një **përfaqësues tatimor**.



Personi i huaj regjistrohет për efekt të tatimit mbi vlerën e shtuar, përpara se të fillojë kryerjen e qarkullimit të tatimpaguesit në vend. Përfaqësuesi tatimor mund të emërohet nëse: është regjistruar për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar të paktën 12 muaj përpara paraqitjes së kërkesës për emërimin e përfaqësuesit tatimor, në ditën e paraqitjes së kërkesës për emërimin e përfaqësuesit tatimor nuk ka detyrime tatimore dhe të papaguara dhe nëse është person juridik, nuk ka filluar procedura e falimentimit ose e likuidimit ose, nëse është person fizik, nuk është dënuar ligjërisht për një krim. Përfaqësuesi tatimor ka detyrim (të llogarisë tatimin për paraqitjen e deklaratës tatimore për pagesën e tatimit) dhe të paguajë kamatë në rast të vonesës së pagesës së tatimit, si dhe të mbajë evidencë në emër të personit të huaj. Në rast se përfaqësimi tatimor ndërpritet për ndonjë arsye, personi i huaj cakton një përfaqësues tjetër tatimor duke paraqitur një kërkesë të re me qëllim kryerjen e shitjeve. Përfaqësuesi tatimor garanton bashkërisht tatimin mbi vlerën e shtuar që i detyrohet personit të huaj. Drejtoria e të ardhurave publike mban një regjistër të përfaqësuesve tatimorë.

Gjithashtu, nga data 01.01.2024, për **vendin e shitjes të shërbimit** ndaj një tatimpaguesi, konsiderohet vendi ku tatimpaguesi ka selinë reale. Nëse furnizimi i shërbimeve kryhet në një filial që tatimpaguesi ka jashtë vendit të selisë aktuale, atëherë si vend i furnizimit të shërbimeve konsiderohet vendi ku tatimpaguesi ka një filialë. Nëse një vend i tillë nuk ekziston, si vend i ofrimit të shërbimeve konsiderohet vendbanimi i përhershëm ose vendqëndrimi i tatimpaguesit që është përdorues i shërbimit. Vendi i furnizimit të shërbimeve për një person që nuk është tatimpagues konsiderohet vendi ku ofruesi i shërbimeve ka selinë reale. Nëse furnizimi i shërbimeve kryhet nga filiali i ofruesit të furnizimit të shërbimeve, i cili ndodhet jashtë selisë së tij aktuale, atëherë selia e filialit konsiderohet vendi i furnizimit të shërbimeve. Nëse një vend i tillë nuk ekziston, vendbanimi i përhershëm ose vendqëndrimi i ofruesit të shërbimeve konsiderohet vendi i furnizimit të shërbimeve. Ekzistojnë edhe përjashtime nga dy rregullat themelore të mësipërme - Vendi i furnizimit të një shërbimi konsiderohet gjithashtu: vendi i furnizimit ku kryhet shërbimi kur bëhet fjalë për shërbimet që i bëhen një personi që nuk është tatimpagues nga një person që kryen një shërbim në emër dhe në llogari të një personi tjetër; vendi ku ndodhet pasuria e paluajtshme kur kemi të bëjmë me shitjen e shërbimeve të pasurive të paluajtshme, duke përfshirë ndërmjetësimin e pasurive të paluajtshme, shërbimet nga ekspertët dhe agjentët e pasurive të paluajtshme, vlerësimin e pasurive të paluajtshme, komisionet e vendosjes në fushën e mikpritjes ose një fushë të ngjashme si kampet e akomodimit ose vende të destinuara për kampingje që funksionojnë si kampe/vendbanime, duke garantuar të drejtat për përdorimin e pasurive të paluajtshme dhe shërbime për përgatitjen dhe koordinimin e aktiviteteve të ndërtimit, siç janë shërbimet arkitekturore dhe aktivitetet që lidhen me mbikëqyrjen e aktiviteteve të ndërtimit; vendi ku kryhet transporti i udhëtarëve, në përpjesëtim me pjesën ose një pjesë të tij, përgjatë të cilit kryhet transporti kur bëhet fjalë për transportin e udhëtarëve; Vendi ku kryhet transporti i mallrave, në përpjesëtim me seksionin ose një pjesë të tij, përgjatë të cilit kryhet transporti kur bëhet fjalë për transportin e mallrave për persona që nuk janë tatimpagues; vendi ku kryhet shërbimi për shërbime që kanë të bëjnë me të drejtën e hyrjes në ngjarje kulturore, artistike, sportive, shkencore, arsimore, argëtuese ose të ngjashme, si panaire dhe ekspozita, duke përfshirë shërbimet ndihmëse që lidhen me të njëjtat, të kryera ndaj tatimpaguesit; vendi ku kryhet shërbimi për shërbime që kanë të bëjnë me ofrimin e shërbimeve dhe aktiviteteve të lidhura me veprimtaritë kulturore, artistike, sportive, shkencore, arsimore, argëtuese ose të ngjashme, të tilla si panaire dhe ekspozita, duke përfshirë shërbimet e organizatorëve të specifikuar shërbimet që i kryhen një personi që nuk është tatimpagues; vendi ku kryhet shërbimi në të vërtetë kur bëhet fjalë për shërbime transporti ndihmëse si ngarkimi, shkarkimi, transportimi, magazinimi ose shërbime të tjera që lidhen normalisht me transportin, të kryera për personat që nuk janë tatimpagues; vendi ku kryhet aktualisht shërbimi kur bëhet fjalë për shërbimet e vlerësimin dhe punimet për mallrat e luajtshme të prekshme të kryera ndaj personave që nuk janë tatimpagues; Vendi ku kryhet aktualisht shërbimi në rastin e shërbimeve të ofrimit të ushqimit



dhe pijeve për konsum në vend dhe shërbime catering. Me përjashtim të vendit të shitjes së shërbimeve të ofrimit të ushqimeve dhe pijeve për konsum në vend dhe shërbime catering të kryera në një anije, aeroplan ose tren, konsiderohet vendi ku fillon transporti i personave; vendi ku mjeti i transportit vihet realisht në dispozicion të përdoruesit të shërbimit në rastin e marrjes me qira afatshkurtër të një mjeti transporti dhe vendi ku përdoruesi i shërbimit ka selinë, vendbanimin e përhershëm ose vendqëndrimin e tij aktual kur bëhet fjalë për marrjen me qira të një mjeti transporti, me përjashtim të qirave afatshkurtra, për një person që nuk është tatimpagues (Qira afatshkurtër e një mjeti transporti konsiderohet posedimi ose përdorimi i mjeteve të transportit gjatë një periudhe kohore të pandërprerë jo më të gjatë se 30 ditë dhe në rastin e mjeteve lundruese jo më shumë se 90 ditë.)

Vendi i furnizimit të shërbimeve, të kryera ndaj një personi që nuk është tatimpagues, konsiderohet vendi ku përdoruesi i shërbimit ka një seli reale, vendbanim të përhershëm ose vendqëndrim, në rastin e: transferimit dhe kalimit të të drejtave të autorit, patentave, licencat, markat tregtare dhe të drejta të tjera të ngjashme, shërbimet në fushën e reklamave, shërbimet e këshilltarëve, inxhinierëve, firmave konsulente, avokatëve, kontabilistëve dhe shërbime të tjera të ngjashme, si dhe përpunimi i të dhënave dhe ofrimi i informacionit, shërbimet bankare dhe financiare dhe sigurimet dhe risigurimet shërbimet, përveç marrjes me qira të kasafortave, sigurimit të personelit, dhënies me qira të pasurisë së luajtshme të prekshme, përveç të gjitha llojeve të mjeteve të transportit, shërbimeve të ndërmjetësimit për akses në sistemet e gazit natyror ose rrjete të tjera të ngjashme, sigurimin e aksesit në rrjetin elektrik në rast të mbingarkimi i një njësie alokuese përkatëse gjatë alokimit të kapaciteteve transmetuese ndërkufitare të linjave ndërlidhëse, shërbimeve të telekomunikacionit, shërbimeve të transmetimit radioteleviziv dhe shërbimeve të kryera në mënyrë elektronike. (në rast se ofruesi dhe marrësi i shërbimit komunikojnë përmes postës elektronike, nuk konsiderohet se shërbimi ofrohet në mënyrë elektronike)

Për të shmangur taksimin e dyfishtë, mostaksimin ose shkeljen e kushteve të konkurrencës, Ministri i financave autorizohet të përcaktojë vendin e kryerjes së shërbimeve individuale sipas vendit ku është përdorur shërbimi.

Dy grupe të produkteve ushqimore - Në një grup tatimor, produktet që janë produkte ushqimore bazë taten me 5% TVSH, ndërsa produktet e tjera që nuk konsiderohen produkte bazë për konsum njerëzor do të taten me 10%. **Norma preferenciale e taksës prej 5% edhe për**, botimet (vlen për librat si dhe tekstet elektronike/dixhitale, broshurat dhe materialet e ngjashme të shtypura, gazetatat dhe revistat e tjera periodike, librat me figura për fëmijë, librat si dhe tekstet elektronike/dixhitale të vizatimit dhe ngjyrosjes për fëmijë dhe produkte hartografike të çdo lloji, përveç botimeve që shërbejnë kryesisht për qëllime reklamuese, si dhe botime me përmbajtje pornografike), produkte menstruale, pelet, soba me pelet dhe kaldaja me pelet dhe energji termike për ngrohje.

Baza tatimore për kalimin e pasurisë së luajtshme dhe të paluajtshme në procedurën e mbledhjes së detyrueshme dhe në procedurën e ekzekutimit të detyrueshëm është çmimi përfundimtar i arritur minus tatimin mbi vlerën e shtuar, i llogaritur duke aplikuar një normë llogaritëse të përcaktuar në bazë të normës së tatimit të përcaktuar, me përjashtim të rastit kur kreditori fitohet me pasuri të luajtshme ose të paluajtshme në procedurën e mbledhjes së detyruar dhe në procedurën e ekzekutimit të detyruar, për të cilën baza tatimore është çmimi përfundimtar i arritur. Për qarkullimin e realizuar me anë të ankandit, baza tatimore përfaqëson çmimin përfundimtar të arritur minus tatimin mbi vlerën e shtuar, i llogaritur duke aplikuar një normë llogaritëse të përcaktuar në bazë të normës tatimore të përcaktuar.



Shitja e parë dhe çdo pasardhëse e mjeteve motorike të pasagjerëve të përdorura të importuara, e kryer brenda tre viteve nga data e importimit, baza tatimore nuk mund të jetë më e ulët se vlera e përcaktuar nga organi doganor kompetent gjatë importimit të mjetit.